

Språkamera-påsen

I den blå påsen "Lilla meningspåsen" som ni alla fått finns både bok och lekmaterial kopplat till innehållet i boken och ett memory.

Ta gärna fram några saker ur påsen för att visa föräldrar hur de kan läsa boken och samtidigt låta barnet agera med leksakerna utifrån det som händer i boken. Memoryt är också perfekt både för benämning av föremål och för att träna enkla satser, t ex "Pino äter", "Pino åker" (2-ordssatser) eller "Pino äter glass", "Pino åker flygplan" (3-ordssatser).

Om föräldrarna får se lite av innehållet och får en bild av hur det kan användas tror vi att fler kommer gå till biblioteket och låna!

Johanna Karlhager

Verksamhetsutvecklare logoped

Bemöta felaktiga påståenden om förskolan

Desinformation om socialtjänsten har varit och är ett problem som kan påverka tilliten till samhällsinstitutioner.

Nu har det börjat komma signaler om att det pågår en liknande desinformationskampanj om förskolan och öppna förskolan. Det handlar om felaktig information om vad barn får göra och lära sig på förskolan. Ryktena handlar om bland annat sexualitet och värdegrund.

Skolverket ser allvarigt på att ryktet sprids eftersom de här felaktigheterna gör att föräldrar och andra anhöriga kan bli oroliga helt i onödan. Det kan leda till att färre barn går i förskolan.

Skolverket har därför nu publicerat ett stöd som riktar sig till de som i sin yrkesroll träffar föräldrar, till exempel i förskolan, öppna förskolan eller på BVC, i syfte att motverka ryktesspridning. Det finns t ex "frågor och svar" som man kan ha som stöd i samtal med föräldrar om detta ämne skulle komma upp. Se mer på: <https://www.skolverket.se/innehall-a-o/landningssidor-a-o/bemot-felaktiga-pastaenden-om-forskolan>

Johanna Karlhager

Innehåll

Språkamera-påsen	1
Bemöta felaktiga påståenden om förskolan	1
Vattkoppor – vaccination på BVC endast om BVC kan	2
Vaxneuvance-spruta kan gå sönder	2
Miljö och klimat	3
Kostnadsfri barnhälsovård – en påminnelse	3
Förtydligande riktlinje för syntest 4 år med LEA tavlan	3
Coparenting	4
D-vitamin	4
Barnkonventionen	5
Webbutbildning/utbildningar	5

Vattkoppor – vaccination på BVC endast om BVC kan

Allmän vaccination mot vattkoppor (varicella) utreds i Sverige.

Barnhälsovården föreskriver inte vaccination mot vattkoppor men vaccination har erbjudits på BVC i regionen mot en avgift (se [Avgiftshandboken](#)) till barn som inte haft vattkoppor vars föräldrar önskat att få barnet vaccinerat. Denna service innebär inte att det finns en skyldighet för BVC att erbjuda vattkoppsvaccination men BVC kan erbjuda vaccination om BVC har tid och möjlighet mot den avgift som är angiven i Avgiftshandboken (f n Varivax 550 kr/dos).

Har BVC vaccinerat med 1 dos vaccin mot vattkoppor så kan det vara rimligt att BVC även erbjuder dos 2 men detta beslutar den enskilda BVC:n. Har BVC vaccin mot vattkoppor hemma i kylskåpet så är det rimligt att BVC använder redan inhandlade doser.

Om BVC inte har möjligheten att vaccinera mot vattkoppor så ska BVC inte hänvisa till vaccination på vårdcentralen utan hänvisa till privata vaccinationsmottagningar.

Dosering och vaccinationsschema: se [BHV-aktuellt april 2023](#).

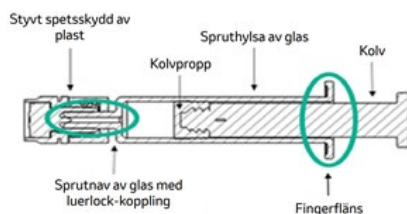
Leif Ekholm
Barnhälsovårdsöverläkare

Vaxneuvance-spruta kan gå sönder

Läkemedelsverket har skickat ut information om att Vaxneuvance förfylld spruta kan gå sönder.

Det har rapporterats om skärsår eller nålstickssår som orsakats av att sprutan gått sönder vid flänsen och/eller vid sprutans nav.

MSD har levererat Vaxneuvance i Sverige sedan april 2022. Alla BVC i Sverige beställer Vaxneuvance sedan 1 september. Det finns enstaka rapporter från Sverige om att spruta gått sönder.

Åtgärder för att hantera denna defekt har införts i produktionen, men alla Vaxneuvance sprutor som finns tillgängliga på marknaden i nuläget kan ha denna defekt.

För att minska risken för skada rekommenderas det att:

- inspektera glaset i sprutan noggrant innan användning
  - dosen kasseras om skada eller misstänkt skada observeras innan användning av Vaxneuvance
- om skada på sprutan inte observeras innan användning bör administratör undvika att utsätta sprutan för onödigt stor kraft (inklusive på sprutans nav) vid borttagande av spetskyddet, eller då nålen sätts fast på sprutan, eller efter administrering (tex vid aktivering av nålsäkerhetsmekanismen) samt vid kassering.

Rapportera alla misstänkta biverkningar av Vaxneuvance till Läkemedelsverket ([elektronisk blankett och instruktioner](#)). Ange namn Vaxneuvance och batchnummer.

Referenser

[Vaxneuvance \(polysackaridvaccin mot pneumokockinfektioner, konjugerat \(15-valent, adsorberat\) Injektionsvätska, suspension i förfylld spruta: Viktig information gällande risken att Vaxneuvance förfylld spruta kan gå sönder – DHPC /Läkemedelsverket](#)

Leif Ekholm

Miljö och klimat

Vi som arbetar med barnhälsovård på lokal och nationell nivå har ett ansvar för att samtala om och svara på familjens frågor om miljö och klimat samt vad som kan påverka det lilla barnet. Ett exempel är "Kemikalier i barns miljö".

Som personal kan vi hjälpa till att minska klimatpåverkan genom att inte dela ut plastleksaker i samband med stick eller besök. Vi kan uppmuntra barnet på annat sätt. Vi vet att många föräldrar efterfrågar "presenter" till sina barn. Det blir vår uppgift att förklara varför vi inte gör det.

På det bildstöd som bifogas kallelsen finns inte någon bild på present.

Vi delar dessutom ut böcker på många besök .

Detta beslut är taget tillsammans med verksamhetscheferna i primärvården.

Maria Stark

Kostnadsfri barnhälsovård – en påminnelse

För att säkerställa en jämlik barnhälsovård och för att ni som personal inte ska behöva göra någon bedömning av rätten till subventionerad vård, finns beslut fattat 2022-10-27 att **alla** barn har rätt till hela barnhälsovårdsprogrammet utan kostnad.

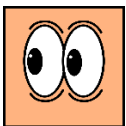

Beslutet är undertecknat av Jonas Claesson chef Hälso-och sjukvårdsförvaltningen

Maria Stark

Förtydligande riktlinje för syntest 4 år med LEA tavlan

"Cirka 60 procent av bokstäverna på en rad ska vara rätt för godkänt resultat. Många barn orkar inte koncentrera sig så länge att man kan pröva alla bokstäver på en rad. Då accepteras att barnet klarar cirka 60 procent av de bokstäver man visar på en rad. Exempelvis 4 rätt av 6 bokstäver man pekat på eller 5 rätt av 8 bokstäver. Välj bokstäver mitt på raden. Bokstäverna längst åt sidan på raden är lättare att se och man bör därför peka på bokstäver mitt på raden. Om barnet kan se bokstäverna i mitten på raden kan man förutsätta att det även kan se bokstäverna åt sidan" Rikshandboken

- 60% på LEA tavlan är tre tecken.
- Om barnet klarar tre tecken 0,63/0,65 på bägge ögonen men ej 0,8, ny test vid 5 år.
- OBS! Om barnet klarar tre tecken 0,63/0,65 och tre tecken 0,8, ingen ny test vid fem år.

Efter överenskommelse med ögonkliniken.

För övrig omkontroll samt remiss läs text i [Rikshandboken](#)

Maria Stark

Coparenting

Vid årets nationella konferens för MBHV-psykologer handlade en av föreläsningarna om Coparenting som i korthet går ut på hur man är föräldrar tillsammans. Det handlar om teamet runt barnet och om vikten att se familjen som en helhet oavsett om föräldrarna lever tillsammans eller som separerade. Studier har nämligen visat att föräldrar som stödjer varandras föräldraskap, fördelar ansvaret för barnet och som visar varandra tillit och respekt - påverkar barnets utveckling i en positiv riktning. Coparenting har t ex visat sig öka sannolikheten för att barnet utvecklar ett lättsamt temperament och att det stödjande föräldraskapet ökar sannolikheten för att det upprepar sig när/om barnet så småningom själv blir förälder!

Som föräldrar är det okej att ha olika syn på föräldraskapet men man måste låta bli att bråka om vem som har rätt eller fel då det oftast är själva bråket som är skadligt för barnet. Om föräldraskapet präglas av en konfliktfylld relation har studier visat att det kan kopplas till högre nivåer av problematiska beteenden hos barn.

Vi som möter småbarnsföräldrar kan uppmuntra dem till att tidigt prata med varandra om hur man är som föräldrar ihop. Bäst är det om man avsätter tid och pratar med varandra på samma sätt som många föräldrar avsätter tid för en dejtkväll eller för egentid. Man kan till exempel fråga "Hur var bebisens dag?" eller "Är det något jag kan hjälpa dig med, kanske vi kan göra så här?" (Viktigt att hålla sig till att prata om barnet och föräldraskapet och inte blanda in exempelvis pengar, svärföräldrar eller romantik i samtalet!)

Alla har inte en partner och alla barn har inte två föräldrar, därför syftar Coparenting till de vuxna som är ansvariga för barnet. Det kan vara en pappa och hans mamma, mor- eller farföräldrar, fosterföräldrar, eller en mamma och en föräldrapedagog.

För den som vill veta mer om Coparenting finns en hel del att läsa om man söker på nätet eller bland litteraturen.

Lena Dahlgren Rutfjäll

Verksamhetsutvecklare psykolog

D-vitamin

D-vitamin har av och till varit restnoterat. Det finns ett ersättningspreparat på apoteket. I första hand skall nyfödda prioriteras. Äldre barn kan vänta något.

"Exponering av solstrålar i ansikte, på armar och händer varje dag behövs för bildandet av D-vitamin. Under sommarhalvåret har solljuset bäst effekt. Under vinterhalvåret, och framför allt i norra Sverige som har färre antal soltimmar, är det svårt att få tillräckligt med solljus för att täcka D-vitaminbehovet. För att uppnå optimala nivåer av vitamin D framför allt under tillväxtåren behöver den solinducerade D-vitaminproduktionen kompletteras med D-vitamin via kost och i droppar". Rikshandboken Barn och Sol

Maria Stark

Verksamhetsutvecklare barnsjuksköterska

Barnkonventionen

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla är lika viktiga och beroende av varandra. Däremot finns det fyra artiklar som utgör grundprinciper som alltid ska beaktas i alla frågor som rör barn:

- **Barnkonventionen artikel 2:** Alla barn har lika värde och rättigheter, ingen får diskrimineras.
- **Barnkonventionen artikel 3:** Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn. Begreppet "barnets bästa" är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet.
- **Barnkonventionen artikel 6:** Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Det handlar inte bara om barnets fysiska hälsa utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.
- **Barnkonventionen artikel 12:** Alla barn har rätt att få uttrycka sin mening och få den respekterad i alla frågor som berör hen. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

Digital föreläsning: "Möt småspråkarna! Att inkludera barn i behov av särskilt stöd"

Logopederna Maria Strutz och Andrea Wallenberg håller en digital föreläsning om barns språkutveckling med specifikt fokus på barn i behov av särskilt stöd, med utgångspunkt ur deras senaste bok Småspråkarnas Babytecken.

De berättar hur och varför babytecken kan vara ett bra verktyg för att stötta barnet under sin språkresa, i samspel och i bokläsning.

Målgrupp: personal på bibliotek, barnhälsovård, logopedi, öppen förskola, familjecentral, förskola med flera

Datum: 5 december

Tid: klockan 9.30-10.30

Plats: digitalt via Zoom

Pris: kostnadsfritt

Sista anmälningsdag: 1 december

Först till kvarn!

[Anmälan och mer information om dagen hittar du här.](#)

Zoomlänken till den digitala föreläsningen kommer i bekräftelsemejlet, så tappa inte bort det.

Föreläsningen arrangeras av Kulturavdelningarna i Region Västmanland, Region Värmland, Region Östergötland och Region Örebro län.

Johanna Karlhager

Introduktionsutbildning till dig som nyanställd eller när du behöver fylla på kunskapsförrådet

Kommande utbildningar:

November

- 7 nov - Vaccinationer [Länk till anmälan](#)
- 22 nov - Vikten av tidig upptäckt av kariesförekomst/kariesrisk hos det lilla barnet – samverkan mellan BVC och FTV [Länk till anmälan](#)
- 27 nov - Psykisk hälsa/ohälsa hos små barn och deras föräldrar [Länk till anmälan](#)

December

- 5 dec - Att förebygga övervikt och obesitas hos förskolebarn – Hur gör vi på BVC? [Länk till anmälan](#)

-
- 6 dec - Startutbildning [Länk till anmälan](#)
  - 6 dec - BHV-sjuksköterskans arbete [Länk till anmälan](#)